

Ana Cristina Sousa

***Sanctum torquati* iz Guimarãesa – prvi i drugi *inventio* ili dugi razvoj kulta**

Kult svetog Torkvata (São Torcato) ima snažne korijene u gradu Guimarãesu na sjeveru Portugala gdje je, prema tradiciji, nađeno njegovo tijelo sačuvano u cijelosti. Odanost ovom mučeniku datira u 8. stoljeće, u vrijeme kad je napisana *Vita Torquati*, tekst koji se temelji na širenju i razvoju kršćanstva u tom kraju te je, stoga, povezan s mitskom verzijom o utemeljiteljima iberskih kraljevstava. Pobožnost prema svetom Torkvatu došla je u iskušenje krajem srednjega vijeka kad se javljaju prijavci ponovnog ukazanja njegova netaknutog tijela. Opisi tog velikog čuda i prijenosa njegova svetog tijela ponovo se oživljuju i postaju omiljena tema memorijalne književnosti u novom vijeku. Neki ga smatraju jednim od Apostolskih otaca – izravnim sljedbenikom svetog Jakova – a neki bivšim nadbiskupom Brage, Torcatom Felixom. Rana ikonografija prikazuje ga kao biskupa. U ovome se radu daje prikaz nastanka i širenja pobožnosti prema svetom Torkvatu u srednjem i ranom novom vijeku te se raspravlja o kulturalnim, religijskim i političkim pitanjima vezanima uz njegov kult na poluotoku u prvoj fazi, te na određenim lokacijama u drugoj fazi. Tekst donosi prikaz njegove ikonografije s obzirom na njegov identitet te kronološki duplicitet, imajući u vidu kompleksnost legendi koje su se razvile i proširile putem memorijalne književnosti ranog novog vijeka.